

vijfentwintig jaar stichting

ontmoeting, vrouwennetwerk

uitwisseling, vertalers en

professionalisering tolken

1981-2006

INHOUD

SVVT – 25 jaar jong	blz. 1
Programma van de lustrumviering op 19 mei 2006	blz. 3
Bijzondere mensen op een bijzondere dag	blz. 4
Onze vaste stek: Pulchri Studio	blz. 8
SVVT als inspiratiebron	blz. 12
Vijf netwerksters geportretteerd	blz. 17
Anekdotes	blz. 31

"*Samen iets aardigs op touw zetten*", zeiden we eenvoudig in maart vorig jaar. Om vervolgens ruim een jaar intensief samen te werken aan de organisatie van dit lustrumfeest.

De commissie bestond uit Marianne van Golverdinge Schut, Eef Gratama en Els Spruit. In een gemeenschappelijke gedrevenheid om er een mooi feest van te maken, werd gezocht naar middelen en mogelijkheden. Plezierig, efficiënt en kritisch, dat zijn de woorden die hier passen. De gezellige lunchvergaderingen zullen we zeker gaan missen.

Het aardige was dat de lustrumactiviteiten in het netwerk, zoals de sponsoring, de fancy fair en de jubileumveiling, behalve een groter budget ook allerlei onderlinge contacten opleverden.

Nu is het dan zover. Een grote opkomst, enthousiaste deelnemers, een verrassend programma, zo hadden we het bedoeld. Veel plezier!

Namens de lustrumcommissie,

Els Spruit
voorzitter

SVVT – 25 JAAR JONG

De Stichting Vrouwennetwerk Vertalers en Tolken, in de wandelgangen de SVVT of 'het vrouwennetwerk' genoemd, viert dit jaar alweer haar vijfde lustrum. Na een bescheiden start in 1981, met bijeenkomsten bij collega's aan huis die werden bijgewoond door zo'n twintig bevlogen tolken en vertaalsters, is de SVVT inmiddels uitgegroeid tot een bloeiende club van circa honderd professionele netwerksters, die met elkaar de talen Duits, Engels, Esperanto, Frans, Grieks, Hongaars Italiaans, Pools, Portugees, Russisch, Servo-Kroatisch, Spaans en Tsjechisch vertegenwoordigen.

Sinds het eind van de jaren tachtig treffen we elkaar in de sociëteit van Pulchri Studio aan het Lange Voorhout, een sfeervolle locatie in het hart van de hofstad, die door de nabijheid van het Centraal Station en de goede parkeergelegenheid voor de deur voor iedereen goed bereikbaar is. Deze praktische ligging is wellicht mede debet aan de hoge opkomst op de netwerkvondens, die gemiddeld door zo'n 45 tolken en vertaalsters worden bezocht. Maar de belangrijkste succesfactor is toch onmiskenbaar de goede sfeer, die ruimte biedt voor informatie-uitwisseling, professionele contacten en vriendschapsbanden. Dankzij de mogelijkheden die het internet biedt, worden deze contacten ook buiten de bijeenkomsten per e-mail voortgezet, zowel op de algemene cirkel als op de sectiecircels.

Het netwerk heeft momenteel drie secties: de tolkensectie, de Engelse sectie en de Franse sectie. De Duitse sectie is door gebrek aan voldoende tolken en vertaalsters Duits een aantal jaren geleden opgeheven, maar het streven is om deze, met aanwas van nieuwe vertalers en tolken Duits, op termijn weer nieuw leven in te blazen. Zo bestaan er ook plannen voor een sectie Spaans omdat het aantal Spaanstalige netwerksters sinds een paar jaar gestaag toeneemt.

Daarnaast onderhoudt de SVVT contacten met andere tolken- en vertalersorganisaties in Nederland. In een branche waarin beroeps-erkenning nog steeds geen rotsvaste verworvenheid is en de tarieven voortdurend onder druk staan, is het van belang de vinger aan de pols te houden en de ontwikkelingen rond een nieuwe wetgeving betreffende vertalers en tolken, alsmede de inspanningen om een overkoepelende branchevereniging op te richten, op de voet te volgen. Samenwerking en een goede verstandhouding met andere tolk- en vertalersorganisaties is daarbij van het grootste belang. Hoewel de SVVT geen 'vakbond' pretendeert te zijn die de belangen van haar leden behartigt, worden de aangeslotenen wel op de hoogte te houden van de actualiteit binnen de

branche en voor echte belangenbehartiging in het voorkomende geval naar grote beroepsorganisaties doorverwezen.

Naast informatie over actuele, branche-gerelateerde ontwikkelingen biedt de SVVT tijdens haar drukbezochte netwerkvondens sinds jaar en dag een gevarieerd aanbod van sprekers die tijdens een korte voordracht uiteenlopende onderwerpen aansnijden op het gebied van taal en vertalen, variërend van het vertalen van bepaalde genres (strips, kookboeken, medische teksten, jeugdliteratuur), het runnen van een vertaalafdeling bij een ministerie en computerondersteund vertalen tot het hertalen van liedteksten.

Bij een lustrum hoort een lustrumboekje. In de huidige tijd hoort zo'n boekje niet alleen in papieren versie maar ook in digitale vorm te worden aangeboden. De SVVT heeft deze gelegenheid aangegrepen om haar website in een nieuw jasje te steken. Dit is gebeurd dankzij de niet-aflatende inspanningen van een aantal netwerksters, die hiermee het netwerkprincipe van 'halen en brengen' op fantastische wijze in praktijk hebben gebracht. In dit papieren en digitale lustrumboekje kunt u, naast het programma en bijbehorende achtergrondinformatie over ons lustrumfeest, portretten lezen van een aantal netwerksters die vertellen over hun specifieke vertaal- en/of tolkpraktijk, maar ook diverse anekdotes van tolken en vertaalsters, en bespiegelingen en bijdragen over het nut van netwerken en de waarde van ons netwerk in het bijzonder. Een en ander 'verluchtigd' met impressies van onze bijeenkomsten en ander fotomateriaal.

Het boekje en de site zijn tot stand gekomen dankzij de inhoudelijke bijstand en technische inbreng van diverse netwerksters en met de financiële steun van een aantal sponsors, die zowel in dit lustrumboekje als op onze vernieuwde website te vinden zijn.

Rest mij alle netwerksters een sprankelend lustrumfeest toe te wensen en onze SVVT een even sprankelende toekomst: op naar de volgende 25 jaar!

Eef Gratama
voorzitter SVVT

PROGRAMMA LUSTRUMVIERING

19 MEI 2006, DEN HAAG

Ontvangst om 14.00 uur met koffie/thee en een internationaal taartenbuffet in het Zeeheldentheater aan de Trompstraat 342

Aansluitend een voordracht van Bart Moeyaert, schrijver, vertaler en begenadigd verteller uit Vlaanderen, over zijn leven en werk, kort gezegd over 'zijn schatkamer'

Hierna een zinderende sessie in het teken van groepsdynamiek, kakofonie en harmonie

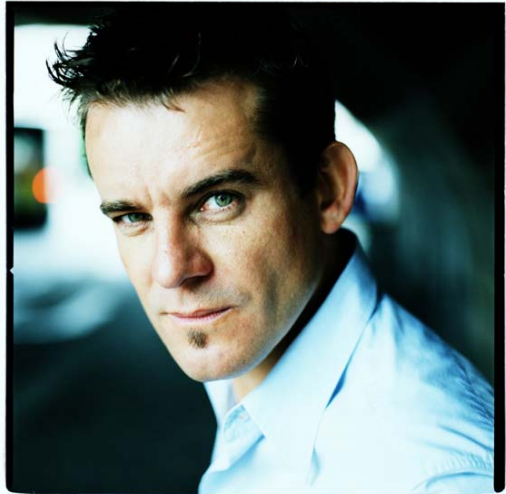
Vertrek om 17.30 uur naar de Ida-zaal, Juffrouw Idastraat 2
18.00 uur – 22.00 uur aperitief en diner met verrassende intermezzo's

BIJZONDERE MENSEN OP EEN BIJZONDERE DAG

Bart Moeyaert

Bart Moeyaert werd in 1964 in Brugge geboren als jongste in een gezin van zeven jongens.

Na de middelbare school studeerde hij eerst Kunsthumaniora in Gent en daarna Nederlands, Duits en Geschiedenis in Brussel. In 1983 debuteerde hij op negentienjarige leeftijd als schrijver met het autobiografische *Duet met valse noten*. Het boek werd een jaar later bekroond door de Kinder- en jeugdjury als beste boek van het jaar en in het Duits, Catalaans en Japans vertaald. Andere boeken van hem zijn *Kus me*, *Met blote handen*, *Het is de liefde die we niet begrijpen* en *De schepping*. Zijn werk is vaak bekroond en tot nu toe in vijftien talen vertaald.

Hoewel Bart Moeyaert sinds 1995 van het schrijven zijn beroep heeft gemaakt, beperkt hij zich niet louter tot het schrijven van boeken. Met *Verzamel de liefde* is hij in 2003 gedebuteerd als dichter. Hij heeft ook een aantal scenario's en toneelstukken op zijn naam staan, vertaalt uit het Duits en Frans en heeft jarenlang stukken over design geschreven voor De Standaard Magazine, de culturele bijlage van De Standaard. In januari 2006 is Moeyaert officieel voor de duur van twee jaar aangesteld als stadsdichter van Antwerpen, de stad waar hij woont. Zijn taak is om in die periode minimaal twaalf gedichten te schrijven over wat hem in Antwerpen treft.

Steeds vaker is Bart Moeyaert ook op het podium te zien: soms als auteur/voorlezer, soms als verteller, en een enkele keer als acteur.

Mevrouw Beukenoot - percussieworkshops

Onder het pseudoniem 'Mevrouw Beukenoot' geeft Anneke Boogaard percussieworkshops. Zij heeft meer dan twintig jaar ervaring als docent en uitvoerend musicus. Haar eenpersoonsbedrijf, Mevrouw Beukenoot Percussieworkshops BV, bestaat nu tien jaar. Ze geeft meer dan honderd workshops per jaar op congressen, conferenties, seminars en studiedagen.

Het aantal deelnemers van haar workshops varieert van 20 tot maar liefst 1200 personen. Ook bij deze hele grote groepen is iedereen daadwerkelijk actief betrokken. De workshops zijn zo georganiseerd dat iedere groep

samen in zeer korte tijd een Afrikaans orkest gaat vormen. Het resultaat van een uur keihard en toch ontspannen werken is een goed geolied, zeer swingend en professioneel klinkend muziekgezelschap, met diverse secties. Zo is er een trommelsectie en er zijn diverse secties die een kleiner percussie-instrument spelen. Het enthousiasme, de bezieling en de humor van Mevrouw Beukenoot staan garant voor een onvergetelijke, zinderende happening.

Meer informatie: A. Boogaard, tel.: 040 - 29 30 711, e-mail: beuk@iaae.nl

MUMS' 't houdt je van de strattoneel

Mums' is een Haagse theater-performance-groep die uitsluitend uit vrouwen bestaat. Eigenzinnige vrouwen die hun talenten samenbrengen en zo tot een theater-spektakel komen, telkens aangepast aan de gelegenheid en degenen voor wie zij optreden, hetgeen resulteert in spetterende toneelacts, een aan de opdracht aangepast liederen-repertoire en oogverblindende kostuums.

Mums' heeft onder meer opgetreden op het Kinderboekenfeest ter gelegenheid van de Kinderboekenweek, de Leesnacht, het Haagse kinder-festival De Betovering, Mooiweerspele Delft, Lilianefondsgala, etc. etc.

Mums' is een non-profit stichting. Het doel is spelplezier dat zij zichzelf en anderen schenken. Met de inkomsten van optredens steunen zij organisaties die zich bezighouden met kinderen in nood, bijv. Unicef, WarChild en Mappa Mondo van het Rode Kruis maar ook kleinschalige projecten.

Voor boekingen of meer informatie:

joan.klink@planet.nl

lilypriester@xs4all.nl

vanberkelvenloo@wanadoo.nl

Tel. 06 518 43 528

déjàvu

Je productiviteit in de lift

Verdubbel je vertaalproductiviteit met
het eerste vertaalgeheugen
op woordniveau

Tweedagse opleiding van beginner tot specialist

Brussel

Dag 1 op 19 mei
Dag 2 op 20 mei

Maastricht

Dag 1 op 16 juni
Dag 2 op 17 juni

Amsterdam

Dag 1 op 15 september
Dag 2 op 16 september

Gent

Dag 1 op 22 september
Dag 2 op 29 september

Prijs: 295 € voor 1 dag
495 € voor 2 dagen

Meer info over de opleidingen

benelux@etril.com
@tout service bvba
Vanillestraat 9
B-9041 Gent
Tel.: +32 9 2214305

ONZE VASTE STEK: PULCHRI STUDIO

Eef Gratama en Marèse Röselaers

Sinds eind jaren tachtig komen we eens in de twee maanden bijeen in Pulchri Studio aan het Lange Voorhout, een fraai pand op een schitterende locatie. Nu we stilstaan bij ons vijftientwintigjarig bestaan, nemen we de gelegenheid te baat om ons onderkomen eens wat nader onder de loep te nemen.

Pulchri Studio – een kunstenaarsgenootschap

Pulchri Studio werd in 1847 door een tiental jonge kunstenaars, onder wie de schilders Van Hove, Roelofs en de Weissenbruchs opgericht als het 'Schilderkundig Genootschap Pulchri Studio' met aanvankelijk als voornaamste doel: 'Het teekenen en schilderen naar levend model, maar ook het houden van kunstbeschouwingen'.

Vandaag de dag is Pulchri Studio een genootschap met 400 kunstenaarsleden, van wie de helft woont en werkt in Den Haag en omgeving, en de andere helft verspreid is over Nederland. Bovendien heeft Pulchri Studio 700 gewone leden, ook wel kunstlievende leden genoemd. Nog steeds wordt er regelmatig naar model getekend op de tekenzolder, maar dit is een van de vele nevenactiviteiten naast een rijk geschakeerd tentoonstellingsprogramma. Zo worden er elk jaar circa vijftig exposities georganiseerd in de Voorhout- en Tuingalerie en in de drie bovenzalen, die na restauratie en renovatie tot de mooiste tentoonstellingszalen van het land kunnen worden gerekend.

De kunstenaarsleden en de gewone leden ontmoeten elkaar ook in de Mesdagtaveerne en de Sociëteit. Kortom, in dezelfde ruimtes als waar wij sectievergaderingen houden en met elkaar eten.

Afgezien van onze band met dit voorname en toch intieme pand – al vijftien jaar onze vertrouwde thuisbasis – kunnen we eigenlijk ook zeggen dat we in ons werk een affiniteit hebben met Pulchri Studio. Is vertalen in woord en geschrift immers ook niet een vorm van scheppend werken? Daarnaast telt ons netwerk een aantal kunstenaressen die tijdens onze nieuwjaarsbijeenkomsten al menigmaal hun kunstwerken op het gebied van onder meer glas, keramiek en sieraden hebben geëxposeerd. Wellicht komt het ooit nog eens tot een openbare expositie in een van de grote Pulchri-zalen...

De behuizing

De eerste vermelding van het pand waarin Pulchri Studio is gevestigd, gaat terug tot de 16de eeuw, toen er een begin werd gemaakt met de bebouwing van het Lange Voorhout en de Hoge Nieuwstraat. De eerste eigenaar en bewoner heette Jan Oem van Wijngaerden en behoorde tot een van de voornaamste families van Den Haag, die onder meer belangrijke posities op het gebied van openbare orde en rechtspraak bekleedde.

Een jaar of twintig later kwam het huis in handen van Johan van Banchem, een van de eerste leden van de eveneens aan het Lange Voorhout gevestigde Hoge Raad. Andere bewoners waren de Engelse gezant, een Hollandse admiraal (Van Dorp) en diverse telgen van het adellijke geslacht Van Boetzelaer, totdat het pand aan het eind van de negentiende eeuw op initiatief van Hendrik Willem Mesdag, de toenmalige voorzitter van Pulchri Studio, met behulp van een lening als behuizing voor het genootschap werd aangekocht. Daarna werd het pand grondig verbouwd zonder voorbij te gaan aan de historische details. Op last van Mesdag werd voor het restaureren van het stucwerk in de Louis XV-zaal geen gewone stucadoor, maar een kunstenaar in de arm genomen.

Een en ander kon niet verhoeden dat het pand door de jaren heen steeds bouwvalliger werd, en een ingrijpende renovatie onvermijdelijk bleek die in de jaren '60 en '70 werd uitgevoerd. De laatste verbouwing hebben wij zelf

vorig jaar meegemaakt, toen het interieur van de 'soos' waar we onze bijeenkomsten hebben, op de schop werd genomen. Dit heeft geresulteerd in een prachtige, lichte ruimte met nieuw meubilair. Ook de entree, de garderobe en de daken van de tentoonstellingszalen zijn in de afgelopen jaren geheel vernieuwd.

De catering

Sinds een jaar of zes worden onze maaltijden in Pulchri Studio verzorgd door Boenk & De Groot, een cateringbedrijf dat met veel toewijding de buffetten bereidt, die zich kenmerken door een grote variatie in gerechten.

Twee 'vaste' gastheren van Boenk & de Groot voor de SVVT zijn Amar (zie foto) en Guy, die dit met kennelijk plezier doen. Op de vraag hoe zij onze bijeenkomsten ervaren, reageerden zij

met de volgende uitspraken:

'Erg gezellig, al die dames bij elkaar'

'Nooit onplezierige reacties, wel complimenten en bedankjes'

en:

'Eigenlijk leuker dan een herenclub, en bovendien veel beter georganiseerd: je zult nooit tien vrouwen tegelijk aan de bar zien staan om een drankje te bestellen; ze wachten tot het rustig is en ze snel geholpen kunnen worden. Ook prettig voor ons!'

Hopelijk zullen we nog jaren, tot wederzijds genoegen, gebruik mogen maken van deze sfeervolle ruimtes onder het genot van de spijsen en dranken van Boenk & de Groot.

EXCLUSIEVE CATERING, BIJZONDERE EVENEMENTEN

Lange Voorhout 15
2514 EA 's-Gravenhage

T: 070 358 94 74
F: 070 354 91 08

info@boenkendegroot.nl
www.boenkendegroot.nl

OP DIVERSE LOCATIES IN EN OM DEN HAAG

SVVT ALS INSPIRATIEBRON

Vijf netwerksters vertellen wat de SVVT voor hen betekent

Huis aan het Lange Voorhout

Anne-Marijn Kütke

Dromen zijn bedrog, zeggen ze. Mijn droom is om ooit een huis te bezitten aan het Lange Voorhout, met uitzicht op het mooiste plein van Europa.

Ik had drie goede redenen om lid te worden van de SVVT.

Ten eerste was mijn moeder, Caroline Langeveld, in de jaren tachtig lid. Het gaf me een warm gevoel om de familietraditie voort te zetten.

Ten tweede was het congresstolk Eva Bodor die me introduceerde. Eva is professioneel, capabel, intelligent en geestig. Als zij me iets aanbeveelt heb ik de neiging haar advies op te volgen.

Ten derde had ik besloten mijn activiteiten te verleggen van veel tolkwerk naar veel vertaalwerk. Ik besepte dat collegiaal contact niet meer zo vanzelfsprekend zou zijn.

In het jaar 2000 woonde ik mijn eerste SVVT-vergadering bij. Ik voelde me meteen thuis in Pulchri Studio. De verscheidenheid aan onderwerpen vond ik zowel verrijkend als verrassend. Zo waren er sprekers over tolken in gebarentaal, de nieuwe bijbelvertaling, perikelen rond het vertalen van de meesterwerken van James Joyce en het runnen van een medisch vertaalbureau. De presentatie van Wim Daniëls vond ik onvergetelijk. Hij vertelde honderduit over zijn achtergrond, zijn belangstelling voor taal en het belang van interpunctie. Bezield en bezielend vond ik hem, die Daniëls.

Ik heb heel wat bij de SVVT gehaald, in de afgelopen jaren. Nuttige informatie. Lekker eten. Sociale contacten. Bij de SVVT zien collegae elkaar niet als concurrenten maar als vakgenoten.

Na een paar jaar vond ik het tijd worden om niet alleen maar te halen, maar ook te brengen. Zo kwam het dat ik in maart 2003 voorzitter van de tolkensectie werd. Dat was een leuke tijd. Mijn streven was vergaderingen te organiseren die relevant waren voor alle soorten tolken. Er werd aandacht geschonken aan onder meer tolkvaardigheden, het belang van geheugen, stemtraining en notatietechniek. Dat gaf me veel voldoening.

De vergaderingen van de Franse sectie heb ik altijd met veel plezier bijgewoond. Ik was dan ook enthousiast toen Nicolet Breukelaar voorstelde om als duo de Franse sectie te gaan besturen. Je moet elkaar in zo'n situatie aanvoelen en aanvullen en dat zat tussen Nicolet en mij wel goed. Het klikte meteen tussen ons. Nicolet is heel dynamisch en no nonsense. Het was een positieve ervaring om met haar onderwerpen te bedenken, agenda's uit te werken, checklists op te stellen en ga zo maar door.

Vertalers werken veelal in eenzame afzondering. De e-mailcirkel is dan echt nuttig. Als ik thuis zit te zwoegen en ik zie mails van de cirkel voorbijkomen, geeft dat me een gevoel van ijverige miertjes die allemaal in hun eigen hoekjes verbeteren ploeteren, virtueel met elkaar verbonden. Het is overigens geen geheim dat dezelfde mailcirkel mij nu en dan tot wanhoop dreef. Als iets niet naar behoren werkte, kon ik me daar erg druk over maken. Catherine van der Wijst wist me altijd uit de brand te helpen. Tactvol merkte ze dan op: 'parfois, ça échappe à la logique', wat in dit geval neerkomt op: 'je snapt er niets van, maar dat geeft niet'.

Dat huis aan het Lange Voorhout zal er wel niet van komen. Maar zo lang de SVVT om de twee maanden in Pulchri vertoeft, voel ik me er toch thuis.

Notuliste avant la lettre

Helma van der Boom

Mijn SVVT-lidmaatschap dank ik aan Helen Porcelijn, die informatie zocht over het examen Kennis van Frankrijk van het Kwaliteitstraject Tolken en Vertalers. Tijdens ons telefoongesprek vertelde Helen over de SVVT. Ik was meteen geïnteresseerd. Op 10 mei 2004 was mijn eerste SVVT-bijeenkomst. Die eerste kennismaking beviel mij goed. Ik besloot meteen lid te worden.

Ik ben impulsief, een flapuit, en vind notuleren leuk. Dus wat gebeurde er toen ik voor het eerst aanschoof bij de tolkensectie en er die dag geen notulist was? Juist: ik zei dat ik notuleren leuk vond en ik had pen en papier bij me, dus schrijven was geen probleem. Ik kende echter niemand van de aanwezigen! Een collega heeft toen genotuleerd, maar korte tijd later benaderde Anne-Marijn Kütthe mij met de vraag of ik echt wilde notuleren en in het bestuur van de Tolkensectie wilde. Ik zei 'ja', en zo werd ik – in juli 2004 – op de eerstvolgende vergadering notulist van de tolkensectie.

Ik ervaar het lid zijn van dit netwerk als heel leerzaam, door de bijeenkomsten maar zeker ook door de uitwisseling via de e-mailcirkels.

Ook voor de volgende bestuursperiode ga ik me weer voor de tolkensectie beschikbaar stellen. En ik hoop dat ik nog lang lid van de SVVT kan blijven en mijn steentje mag bijdragen.

Steun en stimulans

Esther Velthuisen

Ik ben nog maar kort lid - sinds september 2005 - en voel me dus nog redelijk groen. Ik ken nog lang niet alle leden van de sectie Frans, laat staan van het hele netwerk. Door het intensieve mailverkeer, het 'halen en brengen'-principe en de tweemaandelijksse bijeenkomsten gaat het inburgeren sneller dan ik voor mogelijk had gehouden. Het lidmaatschap van de SVVT betekent voor mij vooral een erkenning van mijn vak, dat ik niet zo maar wat zit te 'freelancen' op een zolderkamertje, maar een serieus vak uitoefenen.

De SVVT geeft mij steun, waardevolle informatie en vooral inspiratie. Je deelt je werkzame bestaan met anderen en dat is voor mij belangrijk bij het uitoefenen van een zelfstandig en soms solitair beroep. Het feit dat alleen vrouwen lid zijn van het netwerk maakt het ook aangenaam, denk ik. Hoewel ik nog niet zo lang lid ben, heb ik mij door de sfeer van gelijkwaardigheid binnen het netwerk altijd een volwaardig lid gevoeld. Iedereen heeft elkaar nodig, het 'halen en brengen'-principe overheerst en er is respect voor elkaar, zonder rivaliteit. Dat vind ik mooi aan ons netwerk.

Impressies van een penningmeester: het huisvrouwenkasboekje

Béatrice Râtel

Wanneer ik lid ben geworden van de SVVT, weet ik niet zo goed meer, maar het moet rond 1989 zijn geweest. De avonden vonden toen al plaats in Pulchri Studio, en er was een sectie Engels, maar nog geen sectie Frans. Die hebben wij toen met een paar tolken/vertaalsters Frans opgezet. Het ging er een stuk minder professioneel aan toe dan nu. De sectie had geen bestuur, we kwamen gewoon bij elkaar en bespraken vertaalproblemen, woordenboeken en andere professionele hulpmiddelen.

Ik ben ook penningmeester geweest van de SVVT, in de tijd dat Greta Bais voorzitter en Uschi Lubowski secretaris was. Waarom ik daarvoor ben gevraagd, is mij nog steeds een raadsel want ik was helemaal niet thuis in financiën. Maar erg moeilijk was het niet. Ik kreeg van mijn voorgangster een schrift waar ze alles in opschreef, echt zo'n huisvrouwenkasboekje! In

die eerste bestuursperiode heb ik geholpen om het symposium voor het tweede lustrum te organiseren, een geslaagde middag in Pulchri.

In 1993 traden Greta en Uschi af. Ze werden opgevolgd door Sonja Brouwer en Karin Hilbers; ik bleef aan als penningmeester. Er stond weer een lustrum voor de deur, en dat wilden we in Amsterdam vieren. Ik herinner me dat het moeilijk was een zaal en een cateringbedrijf te vinden die binnen het budget pasten (ja, ik moest op de centen letten!). De lustrumdag begon met een bezoek aan het Filmmuseum in Amsterdam. Vervolgens ging het per rondvaartboot naar de dinerlocatie, waar ook een koor optrad waar ik toen in zong: Cantabile uit de Zaanstreek. Weer een geslaagde dag!

Het was heel leuk en leerzaam om in het bestuur mee te draaien. Als penningmeester leer je bijna iedereen in het netwerk kennen. De SVVT is een groep waar je echt iets aan hebt. Het is dan ook niet moeilijk daar iets voor over te hebben, je krijgt er zoveel voor terug! Het brengt je datgene wat je mist als zelfstandige, dus alleen werkende vertaalster. Het is een nuttig klankbord en een handige en goede informatiebron. Je bent niet alleen. Samen sta je sterker.

SVVT outside the Netherlands

Yvette Mead

I've been a member of the SVVT for several years now, and have always benefited from and enjoyed what the network has to offer – and hopefully, in line with the network's 'contribute and benefit' principle, made a modest contribution too.

At the end of 2003 we moved to Scotland – a long-held dream that we were eventually able to realise. There is a lively Dutch Society in Aberdeen, so we don't need to miss out on festivities such as Koninginnedag. Sint Nicolaas and Zwarte Piet even arrive here by boat. As far as contact with other translators is concerned, the ITI has a Scottish network, which I'm planning to join, and luckily I was able to remain a member of the SVVT. Despite my good intentions, I haven't been able to get to the meetings as often as I'd like, so the e-mail circle is a really valuable channel of communication. Obviously, living outside the Netherlands means that my contribution to the network is limited, but I try to help out with e-mail queries whenever possible. And any SVVT members who want to discover this part of the world are always welcome to visit!

In my experience, the SVVT has always fulfilled its aims, and it achieves what it sets out to do. If that weren't the case, we wouldn't be celebrating such an important milestone this year! Lang leve de SVVT!

DE TWEE HEREN VAN TEAM | WORK

VERTAALWORKSHOPS EN TAALTRAININGEN

WENSEN ALLE DAMES VAN DE Stichting Vrouwennetwerk Vertalers en Tolken EEN BIJZONDER GESLAAGD LUSTRUM!

Pulchri Studio

aan het Lange Voorhout 15 te Den Haag biedt een dynamisch tentoonstellingsprogramma met hedendaagse kunst met o.m. exposities met kunstwerken van:

Bert van Steen, Pieternel Peltenburg, Tilleke Schwarz, Niels Janssen, Odette Saulnier, Ronald Raaijmakers, Maja van Hall, Anton Martineau, Jurjen de Haan, Gerard Schoneveld, Maria Pekkanen, Adri de Fluitier, Jan Naezer, Ermine Poort, Arthur Stam, Marc Langer, Loek Bos, Arjan van Gent, Niels Smits van Burgst, Chris Nobels, Ton van Kints, Lique Schoot, Simon Koene, Wil Korrelboom, Caro Rambonnet, Wil Ferwerda.

Geopend dinsdag t/m zondag 11.00 -17.00 uur.

In deze unieke ambiance kunnen ook congressen, symposia, vergaderingen, diners en feesten tot 1000 personen worden georganiseerd, onder regie van het gerenommeerde bedrijf Boenk & De Groot Catering en Evenementen.

Advies op maat, toegespitst op uw budget, zowel voor kunst als voor catering.
Pulchri Studio, tel. 070 3 46 17 35

Internet: www.pulchri.nl

VIJF NETWERKSTERS GEPORTRETTEERD

Vijf netwerksters geven antwoord op vijf vragen:

1/ WAARUIT BESTAAN JE PROFESSIONELE ACTIVITEITEN? 2/ HOE ZIET JE GEMIDDELDE WERKWEEK ERUIT? 3/ WELKE ONTWIKKELINGEN HEB JE IN JE LOOPBAAN DOORGEMAAKT? 4/ WELKE HAKEN EN OGEN ZITTEN ER AAN JE WERK? 5/ WELKE RELATIE HEB JE TOT HET VROUWENNETWERK?

Eva Bodor – laatbloeier en hoogvlieger

1/ Professionele activiteiten?

Tolken is mijn hoofdactiviteit. Ik ben werkzaam als simultaan-, consecutief- en fluistertolk. In mijn tolkopdrachten zit veel variatie, ik tolk voor alle lagen van de maatschappij, van minderjarige zakkenrollers tot aan ministers toe. Die verscheidenheid juich ik toe, ik wil contact houden met de maatschappij als geheel en niet alleen maar met de 'hogere kringen' in aanraking komen. Ik werk niet alleen op congressen maar ook voor politie en justitie. De betaling laat weliswaar te wensen over maar ik beschouw het als een morele plicht om mijn steentje bij te dragen aan een eerlijk proces. Bovendien is het leerzaam en spannend werk.

Het is wel schandalig dat de belangrijke bijdrage die een goede tolk levert aan de rechten van de verdachte in zulk gering aanzien staat en overeenkomstig slecht wordt betaald.

Ik werk ook als juridisch vertaler en het komt incidenteel voor dat ik een cursus of seminar juridisch Duits geef.

2/ Werkweek?

Elke week is weer anders dan de vorige. Er zijn maanden waarin ik wekelijks enkele dagen in Brussel of Luxemburg vertoef in verband met tolkopdrachten, en maanden met slechts 1 of 2 congressen in binnen- of buitenland. Bij mijn tolkwerk komt de nodige reis- en voorbereidingstijd

kijken. Voor mijn juridische vertalingen moet ik soms tijdrovend onderzoek verrichten. Eigenlijk is tijdrovend niet de juiste term: het is immers geen geroofde, maar geïnvesteerde tijd. Daarnaast moet de administratie gedaan worden.

Af en toe is er wel eens een lege week. Vroeger baarde me dat soms zorgen, nu benut ik zo'n week volop voor regeneratie.

3/ Ontwikkelingen?

Ik heb een gevarieerde loopbaan achter de rug. Al tijdens mijn studie ben ik actief geweest als notulist en als congresvertaler. Dat laatste is een beroep dat vrijwel is uitgestorven: het verslag van de ochtendzitting diende 's middags vertaald te zijn, het verslag van de middagzitting de volgende ochtend. Daarnaast heb ik ook als secretaresse gewerkt, was ik vijf jaar lang verantwoordelijk voor marketing en public relations van de handelsafdeling van de Oostenrijkse ambassade in Nederland en ben ik behalve tolk en vertaler ook redacteur, uitgever en docent geweest.

Éducation permanente vormt een rode draad in mijn loopbaan. Zo heb ik in diverse stadia van mijn leven colleges gevolgd aan juridische faculteiten in Zuid-Afrika, de Verenigde Staten en Nederland. Ook nu bezoek ik elk jaar een of twee seminars en de zomervakantie benut ik graag voor een leuke cursus aan een buitenlandse universiteit. Kortom, ik hecht veel waarde aan zelfontplooiing. De eerlijkheid gebiedt me te melden dat ik fysiek heel lui ben en me helemaal kan vinden in het volgende: 'my idea of a workout is a brisk sit'.

4/ Haken en ogen?

Ten eerste dien je een aantal eigenschappen in huis te hebben: talent, vlijt, een goede tolktechniek, zelfdiscipline, betrouwbaarheid, discretie, organisatietalent, goede manieren, zelfverzekerdheid en bescheidenheid. Ten tweede moet je ook nog gewoon geluk hebben!

Het is soms lastig dat je afhankelijk bent van wat je wordt aangeboden. Zelf heb je daar vrij weinig invloed op. Het enige dat je kunt doen om vervolgoopdrachten te genereren is topkwaliteit leveren.

5/ Relatie met SVVT?

Mijn relatie tot de SVVT is een tikje ambivalent. In een beroep dat zo door vrouwen wordt gedomineerd als het onze is een afzonderlijk vrouwen netwerk

wellicht niet echt nodig. Toch heb ik via de SVVT de nodige prettige en nuttige contacten gelegd. Ook heb ik wel eens een opdracht aangeboden gekregen via het netwerk en, vooral toen ik net begon, heb ik veel steun en aanmoediging gekregen van andere netwerksters. Verder heb ik bij het netwerk heel wat indrukwekkende voorbeelden leren kennen.

Wellicht is het bemoedigend voor netwerkcollegae om te zien dat een carrière ook op latere leeftijd nog een vlucht kan nemen. In mijn vorige levensfase besteedde ik veel tijd aan zorgtaken, nu heb ik de gelegenheid om mijn ambities waar te maken, dat gun ik andere netwerksters van harte. Elkaar inspireren en motiveren, daar draait het bij zo'n netwerk vaak om.

Truus Boot – de literaire idealist

1/ Professionele activiteiten?

Ik ben al 20 jaar literair vertaalster. Ik vertaal drie à vier boeken per jaar. Mijn opdrachtgevers zijn uitgeverijen. Hoe langer ik bezig ben, hoe meer ik ga twifelen aan mijn kunnen. Ik ben uiteraard afhankelijk van het aanbod: een tijdlang dacht ik dat ik de Noord-Afrikaanse hoek zou ingaan omdat in die periode veel Noord-Afrikaanse literatuur voor vertaling naar het Nederlands werd aangekocht. Dat bleek later echter weer anders te zijn. Aangezien het vertalen van literatuur zeer slecht betaald wordt (momenteel 5,9 eurocent per woord), vraag ik voor elke vertaling van een boek een subsidie aan bij het Fonds voor de Letteren en meestal wordt die ook toegewezen. Anders kun je er niet van leven. Vertalers van literatuur klagen

wel veel, maar in feite zijn Nederlandse vertalers nog gezegend, want een dergelijke subsidieregeling bestaat alleen in ons land.

2/ Werkweek?

Heel wisselend. Ik zet nooit een wekker, soms ben ik om 8 uur wakker, soms om 9 uur. Ik begin dan tussen 9 en 10 uur. Met een boek ben ik gemiddeld drie à vier maanden bezig dus ik moet er voor zorgen dat ik aan het werk blijf, ik moet zelf een dagindeling maken. Soms krijg ik 's avonds opeens de geest en werk dan tot laat door. Ook in het weekeinde werk ik, als dat zo uitkomt. Wat dat betreft is thuiswerken wel riskant. Ik werk overigens het beste onder druk. Tussendoor bezoek ik nog wel eens een museum of ga even boodschappen doen. Daar ben ik heel flexibel in.

3/ Ontwikkeling?

Ik ben vroeger zeven jaar handwerkjuf geweest op allerlei verschillende scholen, daarna heb ik twee jaar in Frankrijk gewoond. Toen ik terugkwam van dat avontuur, ontmoette ik in de trein iemand die een studie aan het IVV (Instituut voor Vertaalkunde) deed. Ik dacht: dat wil ik ook! En dat ben ik toen gaan doen. Ik heb de opleiding overigens niet afgemaakt, want toen ik mijn eerste opdracht kreeg, is het afstuderen er bij ingeschoten.

Op het gebied van tekstverwerking was ik binnen de literaire wereld een van de eersten die met een computer ging werken, nogal opmerkelijk als je bedenkt dat ik apparatenangst heb. Mijn eerste vertaling heb ik nog op een terminal gemaakt die aangesloten was op een computer van enorme afmetingen! De uitdraai rolde er elders uit en die ging ik dan op de fiets ophalen ...

Voor mijn eerste boek in 1985 kreeg ik 8,7 oude centen per woord en er bestond over het algemeen zeer weinig belangstelling voor literair vertalen. Een ondergeschoven kindje. Tijdens mijn opleiding is er een zwartboek gezonden aan de Tweede Kamer om aandacht te vragen voor het literair vertalen. Sindsdien zijn er meer middelen beschikbaar gekomen uit Den Haag en is ook het Fonds voor de Letteren actiever geworden op dit gebied.

De komst van internet betekende uiteraard een hele vooruitgang en heeft het zoeken naar informatie vergemakkelijkt. Twintig jaar geleden vertoefde je in bibliotheken, moest je mensen bellen om de meest vreemde vaktermen te achterhalen of op locatie gaan kijken om iets te begrijpen.

4/ Haken en ogen?

Soms ben je niet zo blij met je uitgevers: discussies over het aantal woorden bijvoorbeeld. Uitgevers stellen het boek niet digitaal beschikbaar, dus er moet met de hand worden geteld. Eeuwig punt van discussie is de l' in de Franse brontekst, die door uitgevers vaak niet wordt meegerekend in de woordentelling terwijl het in wezen een heel lidwoord is.

Je hebt ook correctoren die op de stoel van de vertaler gaan zitten, dat kan behoorlijk hinderlijk zijn. Ook is niet altijd tijdig bekend of de subsidieaanvraag is toegewezen, bericht hierover komt vaak pas als de vertaling bijna klaar is.

Een probleem van een andere orde vormen de woordspelingen, waarvoor in het Nederlands niet altijd een equivalent te vinden is en waar ik dan eindeloos over zit te dubben. In mijn huidige boek over iemand die leert schaken, wordt gespeeld met de Franse benamingen voor schaakstukken. Zo heet een loper in het Frans een fou en een paard een cavalier. De auteur borduurt voort op het feit hoe dwaas de fou wel niet is, etc. Wat moet je daar dan van maken als dit stuk in het Nederlands een loper is?

5/ Relatie met SVVT?

Ik ben al twintig jaar lid van SVVT. Door mijn specifieke vertaalrichting vraag ik me soms af hoe zinvol het is om lid te blijven en wat ik bijdraag aan het principe van 'halen en brengen'.

Toch heb ik nog steeds niet opgezegd omdat ik de bijeenkomsten nog altijd ervaar als heel plezierige ontmoetingen met vakgenoten.

Daarnaast ben ik overigens lid van diverse andere clubjes. Zo ben ik aangesloten bij de Vereniging van Letterkundigen, kom ik eens in de maand samen met een aantal andere literair vertalers en dan zit ik ook nog in het Atelier de Traduction d'Amsterdam, een vertalerswerkgroep die elke zes weken bijeenkomt en die met een subsidie van het Fonds voor de Letteren ook boeken uitgeeft, waaraan elke vertaler van de werkgroep zijn eigen bijdrage levert.

Bijscholing?
Aanvullende cursussen?

Kom naar ITV voor
permanente educatie!

ITV Hogeschool voor Tolken en Vertalen in Utrecht organiseert kortlopende cursussen voor tolken en vertalers.

Een greep uit het aanbod:

- terminologie rechtspraak
  - terminologie gezondheidszorg
  - notatietechnieken tolken
  - editing Engels
  - zakelijk schrijven Frans
  - vertalen voor toerisme en cultuur
  - simultaantolken
  - Italiaanse geschiedenis
- en nog veel meer.

Ook zijn er basiscursussen Italiaans, Russisch en Spaans en wie naast het vertalen wil leren tolken is bij ITV Hogeschool aan het juiste adres.

Meer informatie vindt u op www.itv-hogeschool.nl.

1/ Professionele activiteiten?

Ik leid een vertaalbureau, met een paar mensen in vaste dienst en - zoals gebruikelijk - een netwerk van freelancers. Dat betekent dat ik wel vertaal, zij het niet zo heel veel, maar dat ik vooral veel vertaalwerk nakijk van anderen. Mijn bureau biedt alleen de West-Europese talen aan. Vanzelfsprekend ontwikkelen zich in de loop

van de jaren specialisaties. Wij hebben in het verleden altijd veel voor de Europese Unie gedaan, maar daarnaast zijn we bedreven in financiële teksten (jaarverslagen, beleggingsadviezen e.d.), medische vertalingen voor een algemeen publiek en wervende teksten. We zitten een beetje in de IT, maar zijn te klein voor de grote localisatieprojecten voor bedrijven als Microsoft, en eigenlijk vind ik dat ook wel zo prettig ...

2/ Werkweek?

Altijd druk. De meeste dagen zit ik gewoon op kantoor te vertalen en vertalingen na te kijken. Ik denk dat ik iets vaker dan een zelfstandige vertaler buiten de deur ben voor overleg met een klant. Werving en het onderhouden van goede contacten met klanten is belangrijk én leuk. Met de omvang van je bedrijfsactiviteiten nemen ook de administratieve lasten toe, en hoewel ik dat niet allemaal zelf hoeft te doen, ontkom ik er natuurlijk niet aan. Verzekeringen, pensioenen, enz. Wist je bijvoorbeeld dat wij jaarlijks aan de FIOD gegevens moeten verstrekken over alle freelancers aan wie we werk hebben uitbesteed?

3/ Ontwikkeling?

Ik ben niet iemand van veel ambachten. Na het gymnasium direct naar wat destijds het Instituut voor Vertaalkunde heette, aan de Universiteit van Amsterdam. Talen Frans en Engels. Sindsdien eigenlijk altijd fulltime als vertaler werkzaam, met daarbij wat nevenactiviteiten – lesgeven aan mensen die het staatsexamen tolk/vertaler Frans wilden halen, redactiewerk voor de Franse Van Dale, terminologieprojecten. Ik ben begonnen voordat er pc's waren, toen je je vertaling met de hand uitschreef, corrigeerde en dan netjes overtypete. Je kon het vak toen ook eigenlijk alleen maar in een grote stad uitoefenen, want zonder veelvuldig bezoek aan bibliotheken kwam je er niet. Ik ben in de jaren tachtig vrij vroeg 'aan de computer gegaan', en omdat ik in die tijd een aantal jaren op de vertaalafdeling van IBM heb gewerkt, ben ik er vrij handig in. Tegenwoordig profiteren wij als bureau volop van alle mogelijkheden van computers en internet, en dat kan ook vanuit een dorp als Noordeloos, waar ik al meer dan tien jaar woon en werk. Een nieuwe ontwikkeling is dat mijn bedrijf in samenwerking met een webbouwer ook vertaalwerk van websiteteksten gaat aanbieden via een contentmanagementsysteem.

4/ Haken en ogen?

Werken met meer mensen heeft veel voordelen. Je kunt meer aan, je bent flexibeler, je kunt elkaar inspireren en van elkaar leren. Maar het brengt voor mij als ondernemer ook verantwoordelijkheid met zich mee: je moet zorgen voor een goed gevulde orderportefeuille en voldoende marge. Dat hebben wij de afgelopen twee jaar ook duidelijk ondervonden toen het economisch minder goed ging.

Ik ben heel blij met de manier waarop de samenwerking met onze vaste freelancers verloopt, maar vind het jammer dat de verhoudingen tussen zelfstandige vertalers en bureaus soms gespannen zijn, juist omdat ik me met beide 'kampen' verbonden voel. Ik weet dat wij als bureau heel veel doen voor de marge die we overhouden. Het nakijken van vertaalwerk is tijdrovend, maar echt belangrijk.

Leuk, maar ook lastig is dat het kleine team bij ons op kantoor van veel markten thuis moet zijn. Voor iedere vertaalopdracht kunnen we een gespecialiseerde freelancer selecteren. Maar wij moeten zorgen dat we op diverse terreinen competent genoeg zijn.

5/ Relatie met SVVT?

Ik vrees dat veel van de huidige SVVT'ers mij niet kennen. Helaas lukt het mij de laatste jaren te weinig om aanwezig te zijn op de netwerkvondens. Toch voel ik me met het netwerk verbonden; ik ben dan ook al aangesloten bij de SVVT sinds de tijd dat de bijeenkomsten nog bij mensen thuis werden gehouden. En wanneer het mij wel lukt te komen, is het altijd een prettig weerzien met collega's, en een goede gelegenheid om te netwerken. SVVT voorziet nog altijd in een behoefte en is qua sfeer echt geweldig!

Regina Faber – de juridische specialist

1/ Professionele activiteiten?

Ik vertaal juridische teksten in en uit het Frans. Ik tolk dus niet, maar vertaal alleen, en dan ook nog uitsluitend juridische documenten.

Juridisch vertalen is helemaal niet saai. Al die op het eerste gezicht moeilijk geformuleerde regels die in dikke boeken met kleine lettertjes of in gerechtelijke uitspraken staan, hebben namelijk wel betrekking op concrete situaties en worden dan opeens erg interessant. Bovendien zijn er veel rechtsgebieden: internationaal recht, strafrecht, familierecht, procesrecht, ondernemingsrecht, arbeidsrecht, etc. Hoewel alle stukken die ik vertaal dus van juridische aard zijn, komen er toch heel veel verschillende onderwerpen aan bod.

2/ Werkweek?

Om mijn werk goed te kunnen doen, heb ik thuis een werkkamer ingericht met een aparte telefoonlijn. 's Ochtends ga ik meteen aan de slag en ik ga door tot het werk af is! Ik neem uiteraard wel tijd om te lunchen en soms om iets tussendoor te doen. Ik heb geen vaste vrije dag of middag in de week. Als er weinig werk is, heb ik vrij, anders niet. Het liefst werk ik natuurlijk niet 's avonds, maar soms gebeurt dat toch wel eens. In het weekend raak ik m'n computer bij voorkeur niet aan!

3/ Ontwikkeling?

Omdat ik bijna veertien jaar bij een groot advocatenkantoor heb gewerkt, waar verreweg het grootste deel van het werk bestond uit het vertalen van processtukken (dagvaardingen, conclusies etc.) en door advocaten en notarissen opgestelde stukken (adviezen, overeenkomsten, algemene voorwaarden, statuten e.d.), en het strafrecht weinig aan bod kwam, werk ik vooral op het gebied van burgerlijk en internationaal/ Europees recht.

Toen ik bij dat kantoor ging werken, had ik een Franse rechtenstudie en vertaalopleiding achter de rug. Het Nederlands recht heb ik in de praktijk geleerd. Omdat ik me als enige vertaler Frans op dat kantoor toch een beetje als eenoog in het land der blinden voelde, heb ik later nog de uitgebreide cursus juridisch vertalen Frans bij de SIGV gevolgd. Het is prettig om te zien hoe je vertalingen worden beoordeeld door deskundige vakgenoten/docenten en hoe anderen het werk aanpakken.

4/ Haken en ogen?

Een juridische opleiding is een groot voordeel voor een juridisch vertaler. Je hoeft geen jurist te zijn om dit werk te kunnen doen, maar een grondige kennis van de rechtssystemen van de landen van je bron- en doeltaal (en het bijhouden van die kennis!) is absoluut vereist. Het is geen specialisme dat je er zo maar even bij doet. Ik vind het ook een voordeel dat ik lang in een juridische omgeving heb gewerkt en begrijp hoe er wordt gewerkt door advocaten en notarissen.

Intussen werk ik alweer vijf jaar als zelfstandig juridisch vertaler in mijn woonplaats Gouda, niet meer alleen voor advocaten en notarissen, maar ook voor bedrijven, particulieren en vertaalbureaus. Rechtstreeks contact met mijn opdrachtgevers vind ik over het algemeen leuker dan werken via een vertaalbureau, omdat je dan beter kunt overleggen wanneer er problemen

zijn met de te vertalen tekst en je vaak meer te weten kunt komen over het doel en de doelgroep van de tekst.

5/ Relatie met SVVT?

Toen ik als vertaler in loondienst werkte, had ik niet zoveel behoefte aan contact met andere vertalers dan mijn directe collega's. Pas toen ik me als zelfstandig vertaler ging vestigen, voelde ik de behoefte om zelf vakgenoten op te zoeken. Aukje, die ik kende van de SIGV, en Claudine, die ik kende van de Kring Rotterdam van het NGTV, hebben mij geïntroduceerd bij de SVVT, waarbij ik me begin 2002 heb aangesloten. Na twee jaar werd ik gevraagd voor de functie van algemeen secretaris. Dat heb ik gedaan, onder meer omdat het me een goede manier leek om het netwerk en de netwerksters snel beter te leren kennen. Dat bleek ook zo te zijn. Door deelname aan het bestuur raakte ik bovendien meer betrokken bij wat zich bij andere tolken- en vertalersorganisaties afspeelt. Mijn periode als secretaris zit er nu bijna op en ik kan niet anders zeggen dan dat ik het secretariaat met veel plezier heb vervuld.

Graciela de Savornin Lohman-Prosperi – Een Argentijnse op Hollandse bodem

1/ Professionele activiteiten?

Op dit moment houd ik me vooral bezig met simultaan tolken voor het bedrijfsleven, de sociale sector en de overheid, en met projecten waarin Nederland en Argentinië samenwerken en ik de schakel ben voor de taal en cultuur van

beide landen. Ik ben er steeds meer van overtuigd dat deze twee elementen onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Wanneer ik werk voor Spanjaarden of Latijns-Amerikanen die te laat op vergaderingen komen en iedereen beginnen te zoenen, zie ik de verbijstering op de gezichten van de Noord-

Europeanen en realiseer ik me dat tolken niet alleen het mondeling vertalen van woorden is.

Ik ben opgeleid tot tolk en vertaler aan de universiteit van Buenos Aires, maar sinds ik in Nederland woon - nu zo'n tien jaar -, ben ik me meer gaan verdiepen in de culturele verschillen en hiermee aan de slag gegaan. Zo werk ik op dit moment als persagent voor de TEFAF (The European Fine Art Fair), waar ik ben aangesteld om contacten te leggen met de Latijns-Amerikaanse pers en ondersteuning te bieden aan de Argentijnse standhouders die elk jaar naar Maastricht komen. Ook publiceer ik over uiteenlopende Argentijnse onderwerpen in Nederlandse tijdschriften en kranten en geef ik cursussen over Argentinië aan het Tropeninstituut.

2/ Werkweek?

Ik kan onmogelijk mijn werkweek beschrijven, want die wisselt sterk. De ene week moet ik drie dagen simultaan tolken in Arnhem, waarvoor ik me een of twee dagen voorbereid. Een andere week kan het voorkomen dat ik niets speciaals buiten de deur hoeft te doen, maar dat ik een artikel moet schrijven en een dag bezig ben met mijn administratie. In maart ga ik drie weken naar Maastricht voor mijn werk op de TEFAF, en een of twee keer per jaar ben ik in Buenos Aires voor een nieuw project. In het simultaan tolken zijn er pieken van april tot juni en van oktober tot december.

3/ Ontwikkeling?

Toen ik, met 15 jaar werkervaring in Argentinië, in Nederland belandde, wist ik niet waar ik moest beginnen. Naast kleine vertaalopdrachten en het geven van Spaanse lessen, had ik moeite om meer werk te vinden. Uiteraard moest ik eerst Nederlands leren ... en dat niet alleen!! Midden in die 'struggle for life' bezocht ik de Expat Beurs in Noordwijk. Daar werden enorm veel diensten aangeboden voor buitenlanders, zoals talencursussen en interculturele disciplines. Toen ik daar rondliep, wist ik opeens wat ik wilde: mijn eigen bedrijfje starten - Argentina Cultural Services - en zo een brug slaan tussen Nederland en Argentinië. Verder wilde ik meer werken als simultaantolk, want die studie had ik met veel plezier gedaan, maar ik had niet veel gelegenheid gehad om deze in praktijk te brengen. Een bijzonder moment in mijn carrière was het verschijnen van mijn boek *One Foot on either Shore, a Dutch-Argentine Portrait*, over de culturele verschillen tussen Nederland en Argentinië (2003).

4/ Haken en ogen?

Ik moet eerlijk bekennen dat ik, hoewel ik al tien jaar in Nederland woon, nog nooit van de uitdrukking had gehoord, waarmee meteen een deel van de vraag is beantwoord. Wat het beroep zelf betreft: het feit dat je onafhankelijk bent, vind ik aan de ene kant heerlijk, maar het brengt ook veel onzekerheden met zich mee. De eerste jaren was het moeilijk om een beetje vastigheid te krijgen: als ik aan het werk was, dacht ik niet aan later en financieel was het een verschrikking!

Ook al kun je in dit werk onmogelijk ver vooruitzien, ik heb wel geleerd om een zeker evenwicht te creëren en efficiënter om te gaan met mijn tijd en middelen. Wat me het meest bevalt in dit 'instabiele' ritme, is dat er steeds iets nieuws gebeurt en dat ik me dus nooit hoeft te vervelen.

5/ Relatie met SVVT?

De SVVT was een belangrijke stap in mijn integratie in Nederland. Nog maar net in Nederland, leerde ik Terttu Jansen-Heikurainen kennen, die aanbood om me te introduceren bij de SVVT, 'zodra ik voldoende Nederlands beheerste om de vergaderingen te kunnen volgen'. Dit eerste ankerpunt was van fundamenteel belang omdat ik mensen moest leren kennen en me verdiepen in de manier waarop ons beroep werd uitgeoefend in Nederland. Met veel belangstelling en niet geringe inspanning volgde ik de vergaderingen en probeerde alles in me op te nemen.

Een paar jaar later werd ik gevraagd als voorzitter van de tolkensectie. Jullie kunnen je niet voorstellen hoeveel moeite het kostte een vergadering voor te bereiden en hoe bang ik steeds was dat ik niet zou begrijpen waarover het ging. Ik heb in die periode veel geleerd. Wanneer je ergens pas bent aangekomen, weet niemand of je betrouwbaar bent, of je goed bent in je vak of de juiste opleiding hebt. Daarom stel ik het op prijs dat de SVVT me zo spontaan in het netwerk heeft opgenomen.

Ik heb nu veel minder tijd voor het netwerk, wat ik soms jammer vind, maar eigenlijk is het een goed teken want het komt bijna altijd door het werk, dat ik zo graag wilde hebben en dat ik nu gelukkig volop heb.

di-gi-taal

De om-vang-rijk-ste wo-or-den-boe-ken voor el-ke ver-taal-ster

De 'Dikke' Van Dale én de Grote woordenboeken hedendaags Nederlands, Engels, Frans, Duits en Spaans. Voor elke vertaalster met één muisklik onder handbereik.

van Dale

T: 030 23 24 729
E: verkoop@vandale.nl
www.vandale.nl

ANEKDOTES

Een umlaut maakt soms een wereld van verschil

Marèse Röselaers

Een van de engste momenten in mijn vertaalcarrière beleefde ik op de eerste dag dat ik in mijn eentje het bureau Frans moest runnen bij de vertaaldienst van het Ministerie van Defensie: een boze generaal b.d. aan de lijn, die mij te verstaan gaf dat de Franse vertaling van zijn lezing voor een internationaal militair juristencongres volstrekt niet naar wens was. Mijn reactie dat de Franse vertaler van het stuk de Defensieorganisatie inmiddels had verlaten, ontlokte hem slechts de zure uitspraak "Ja, de schuldige ligt altijd op het kerkhof".

Lichtelijk gestresst stelde ik voor de tekst die middag met hem door te nemen om te zien waar de knelpunten zaten; uiteraard las ik zelf de tekst goed door; ik zag wel wat onrechtmatigheden, maar het geheel was zeker niet dramatisch slecht. Ook vroeg ik me af hoe een jurist zoveel commentaar kon hebben op het Frans (o.a. ten aanzien van het gebruik van de werkwoordtijden en de stijl).

Tijdens het telefoongesprek kwam zijn tongval mij wel bekend voor en ik wist dat zijn naam, net als de mijne, een umlaut bevatte. Dus maakte ik snel een naamplaatje voor mijn werkkamerdeur, met umlaut, en .... de truc werkte: bij binnenkomst vroeg hij meteen of ik misschien ook uit de Oostelijke Mijnstreek afkomstig was, en inderdaad, zijn geboortedorp lag op een steenworp afstand van het mijne. Hierdoor was het ijs snel gebroken en de bespreking was niet alleen uiterst genoeglijk, maar ook interessant want de generaal/jurist bleek ook nog eens een doctoraal Frans op zijn conto te hebben staan.

De ups en downs van ons vak

Liesbeth Slot-Hupkens

Mijn eerste tolkopdracht was meteen een ruige. Met een delegatie Nederlandse boeren ging ik op dienstreis naar Portugal. Reizende van Noord naar Zuid werden we her en der onthaald. Deze bezoeken werden gekenmerkt door de grote gastvrijheid van de Portugezen. Zo kwam het dat we een keer om elf uur 's ochtends met een groot glas port op het Ministerie van Landbouw werden onthaald. De cijfertjes van de melkquota leken vervolgens moeiteloos uit mijn mond te rollen.

Een andere opmerkelijke opdracht: ik werd gebeld door een Nederlander die een vertaling nodig had voor een bestelling van 5000 stierenpenissen die uit Portugal moesten komen. Met moeite kon ik mijn lachen houden aan de telefoon en ook bij het vertalen van de bestelling had ik de grootste pret.

Ons werk is niet altijd zo geestig. Ik herinner me de doodsangsten die ik uitstond toen ik als tolk samen met een advocaat aan een verdachte moest vertellen dat er DNA van hem op het slachtoffer was gevonden. Om bij de cel te komen waar de verdachte zat opgesloten, daalde ik af in de catacomben van de rechtbank. Ondertussen werden de deuren stuk voor stuk achter me in het slot gedraaid. Gelukkig was de reactie van de verdachte helemaal niet gewelddadig. Hij had de gelaten blik van een gekooid dier in Artis en berustte in zijn lot.

Ik zou willen eindigen met een opsteker van de Braziliaanse schrijver Paulo Coelho:

'Toen de mens zijn arrogantie toonde, vernietigde God de Toren van Babel en allen spraken verschillende talen. Maar in zijn oneindige goedheid heeft God ook een type mens geschapen dat de bruggen zou herbouwen, zodat de dialoog en de verbreiding van de menselijke gedachte mogelijk werd. Deze mens, van wie zelden wordt beseft hoeveel werk hij zich heeft getroost, is de vertaler.'

'Onze jongens'

Els Spruit

De Landmacht belde. Of ik weer meewilde naar Frankrijk om te tolken. Deze keer niet om Nederlandse militairen bij te staan tijdens een oefening, maar om samen met een keurmeester en een inkoper de plaatselijke bakker, slager en supermarkt te bezoeken. Controleren of ze daar volgens de Nederlandse normen werken en zo ja, welke producten er het beste kunnen worden ingekocht om een zo Hollands mogelijke pot te bereiden. Onze jongens willen namelijk boerenkool met rookworst eten, waar ook ter wereld. Net als bij moeder thuis.

Duidelijk een andere tolksituatie dan 'te velde' wachtte mij. Geen medisch jargon samen met wat moederlijke zorg naast een militair met een gapende beenwond ('knijp maar in m'n hand') of een schouder uit de kom. Ook geen strategisch overleg over het vervoer van pantservoertuigen (zie foto).

Op Schiphol zocht ik bij het Meeting Point naar twee sterke kerels in uniform, met veel strepen op de mouw, maar mijn opdrachtgevers bleken heren in burger te zijn. Gewend om veel te reizen, aan hun koffers te zien.

Na de landing wachtten we tevergeefs op de koffers. Storing op Schiphol. Zou minstens een dag duren. Ik bedacht snel wat ik nodig zou hebben om de eerste dagen door te komen en sloeg na aankomst bij Monoprix een en ander in. In een kwartier tijd had ik alles, een tolk is immers beschikbaar. De heren zouden daar ook hun inkopen doen, in afwachting van de koffers.

De keurmeester vond er echter niet de gewenste deodorant, noch de juiste haarspray. 'Nee, geen lak, nee, geen gel, nee, geen schuimversteving, net iets anders, soort spray, maar niet echt een spray.' Evenmin konden de heren slagen voor een overhemd. En zo volgde een lange tocht langs diverse parfumeriezaken, apotheken en modezaken om uiteindelijk het min of meer gewenste te vinden.

Ik was onthutst. Mijn beeld van de stoere mannen van Defensie lag aan diggelen.

A Matter of Style

Anne-Marijn Kütke

Als tolk draag je bij aan een soepele communicatie tussen gesprekspartners die elkaars taal niet machtig zijn. Althans, dat hoop je. Mijn eerste tolkklus zal ik niet snel vergeten. Op dat moment studeerde ik nog aan de Hogeschool voor Vertalers en Tolken in Gent. Ik was regelmatig in Nederland om mijn familie op te zoeken. Mijn zusje Florine werkte bij een groot modeconcern in de buurt van Amsterdam. Zij gaf me mijn eerste opdracht: ik mocht komen tolken tijdens de presentatie van een nieuwe modecollectie. Braaf pleegde ik de nodige 'research', door stapels modebladen te verslinden. Op de dag van de opdracht trok ik een mantelpakje aan en toog vol goede moed naar Amsterdam. Die goede moed zonk me al snel in de schoenen, want tijdens de presentatie zei een van de aanwezigen steeds: 'It's a shitty style'. Het zweet brak me uit, hoe moest ik dit nu weer vertalen? Na allerlei omwegen waarover ik hier niet zal uitweiden, bleek uiteindelijk dat de man bedoelde: 'It's a city style'.

Na die eerste opdracht had ik het al begrepen: het leven van een tolk gaat niet over rozen.

Onterecht veroordeeld

Jaren geleden had ik een mooie tolkopdracht, samen met een collega met wie ik al vaker, en naar beider tevredenheid, had samengewerkt: Madeleine Schalken. De klus was in menig opzicht plezierig om te klaren: een mooie locatie, een bekwame collega en een prettig tijdstip. Er kon weinig verkeerd gaan, dacht ik, maar daarin had ik me vergist. In een enerverende speech vertelde de heer Wellink van de Nederlandse Bank dat hij ergens volledig van overtuigd was. Wat me bezielde weet ik niet maar ik maakte er per ongeluk van 'I am absolutely convicted...', hetgeen 'veroordeeld' betekent. Tot overmaat van ramp maakte ik dezelfde vergissing nog eens. Eén keer zo'n fout maken is al erg genoeg, twee keer valt in de categorie zware missers...

(advertentie)

‘Vertalen en woordenboeken maken, wat betekent dat voor jou?’

Deze vraag stel ik aan Aart van den End (1953), uitgever van de vaklexicons het *Juridisch Lexicon/The Legal Lexicon* en het *Onroerend Goed Lexicon/The Property Lexicon*.

‘Heel wat, kan ik je vertellen! Dat er geen goede specialistische woordenboeken bestonden had ik toen ik begon snel in de gaten. Je moest je eigen woordenlijsten opstellen en bijhouden. Uit die lijsten zijn uiteindelijk deze woordenboeken geboren.’

Aart van den End is vertaler en lexicograaf, en dat beheerst op een prettige manier zijn leven, zo vertelt hij. Hij is voortdurend alert, ook in zijn vrije tijd, op woorden en termen die in zijn woordenboeken thuishoren. Zijn dagelijkse vertaalpraktijk levert al veel materiaal op. Ook de vragen van de vele gebruikers van zijn Lexicons zijn een bron van inspiratie. Van den End is daar erg enthousiast over:

‘Het zijn bijna altijd erg relevante vragen. Ik ga dan op zoek naar de beste vertaling. Zo krijgen we een vruchtbare wisselwerking tussen de dagelijkse vertaalpraktijk en de Lexicons.’

Van den End nodigt u uit om een kijkje te nemen op zijn site, www.gatewayvertalingen.nl, daar kunt u een flink aantal pagina’s van de Lexicons bekijken.

Hij noemt zijn woordenboeken hulpmiddelen bij het vertaalproces. U krijgt opties en ideeën aangereikt, die misschien aan de context moeten worden aangepast, of in andere bronnen moeten worden nagetrokken, maar het zijn naslagwerken waarvoor hij al veel van dat zoekwerk heeft gedaan, en dat is wel zo prettig voor ons als gebruikers!

Netty Roersma

Colofon

Tekstredactie en revisie

Eef Gratama
Anne-Marijn Kùthe
Marèse Röselaers
Esther Velthuijsen

Opmaak

Sonja Brouwer

Drukwerk

Jumbo-Offset Goes

Huisstijl

Leonard Snelders Middelburg

Oplage

150 exemplaren

Lustrumcommissie

Marianne van Golverdinge Schut
Eef Gratama
Els Spruit, voorzitter

Met dank aan onze sponsors

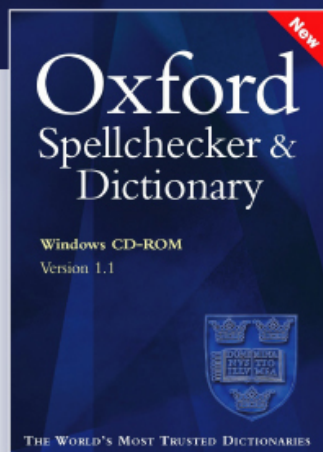
Boenk & De Groot
Déjà Vu
ErgoDirect
Gateway
ITV Hogeschool
Jongbloed
Kluwer
Polderland
Pulchri Studio
Teamwork
Van Dale
en aan alle netwerksters die het
netwerkprincipe van 'halen en brengen'
ook voor het lustrum in praktijk hebben
gebracht

The first ever British English electronic spellchecker with the unrivalled authority of Oxford fully integrated in Microsoft® Word

Oxford Spellchecker & Dictionary

Now also with American spelling

New in version 1.1:

- UK and US English
- -ise versus -ize spelling
- Includes complete Oxford Dictionary of English

OXFORD
UNIVERSITY PRESS

Polder-
land LANGUAGE AND SPEECH
TECHNOLOGY

Kerkenbos 11-03a
6546 BC Nijmegen
www.polderland.nl